

SW MB-T / 2005-28

32178

tuinbouw

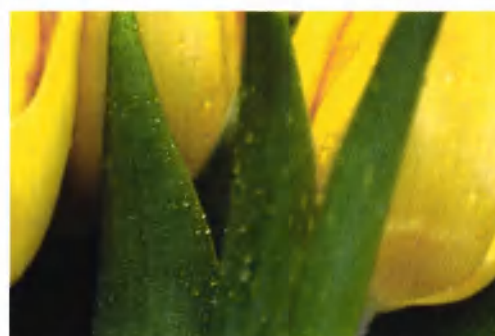
19

BIBLIOTHECA
PPQ sector Oost
Linnaeuslaan 2-4
1431 JY Aalsmeer
020 270 2715

Productschap Tuinbouw

Productinfo Tomaat 2004/2005

2005 / 28

Productinfo Tomaat

2004/2005

2005 / 28

Zoetermeer, april 2005 – Peter van der Salm

Productschap Tuinbouw, Afdeling Marktinformatie en Marktonderzoek

59687-2004-2005

15n 59687

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de uitgever of auteur.

Productschap Tuinbouw, Postbus 280, 2700 AG Zoetermeer

Telefoon (079) 347 07 07 E-mail info@tuinbouw.nl Internet www.tuinbouw.nl

Auteur Peter van der Salm Telefoon (079) 347 06 62 E-mail p.vandersalm@tuinbouw.nl

1	Samenvatting	5
2	Nederland	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Areaal en productie	7
2.3	Export Nederlandse tomaten	11
2.4	Herfstteelt tomaten	16
2.5	Consumentenaankopen tomaten	18
2.6	Supermarktprijzen tomaten	20
3	Buitenland	22
3.1	Spanje	22
3.2	België	24
3.3	Frankrijk	26
3.4	Duitsland	29
3.5	Supermarktprijzen tomaten Duitsland	30
3.6	Verenigd Koninkrijk	32
3.7	Zweden	34
3.8	Italië	35
3.9	Marokko	37
3.10	Verenigde Staten	38
3.11	De nieuwe EU-landen	40

1 Samenvatting

Na het geslaagde jaar 2003 kwam het magere jaar 2004. Niet alleen in Nederland, maar in ook in het buitenland was het areaal tomaten gegroeid en daarmee de productie. In 2003 was er in het Mediterrane gebied nog een hittegolf geweest die de Nederlandse telers in de tweede helft van het jaar goede prijzen had bezorgd maar in 2004 waren er overal tomaten in overvloed. De Nederlandse oogst voor 2004 wordt geraamd op 645 miljoen kilo en komt daarmee in de buurt van de recordoogst van 1992. De waarde van de productie wordt voorlopig geschat op ongeveer 370 miljoen euro, een stuk minder dan de 530 miljoen euro van 2003.

De gemiddelde kiloprijs die een Nederlandse teler in 2004 ontving was 57 cent, een absoluut diepterecord van de laatste 15 jaar, zeker als bedacht wordt dat het aandeel van de trostomaten in de oogst in de loop der jaren sterk is toegenomen. In 2004 bracht de trostomaat nog altijd meer op dan de losse tomaat, maar het gemiddelde verschil was gedaald tot 10 cent per kilo. De prijzenoorlog in de supermarkt, die voor groente en fruit met name in de zomer losbarstte, zal de prijsvorming wellicht geen goed hebben gedaan, maar de voornaamste reden voor de lage prijzen was toch het grote aanbod.

Het jaar 2005 laat een verdergaande groei van de arealen zien, met name van de fijne trostomaten. De handel hierin begon dan ook moeizaam. Slecht weer in Spanje zorgde weer voor een kleine opleving. Na een terugval rond Pasen zijn de prijzen in april weer aangetrokken tot een beter niveau. Op de Duitse groothandelsmarkten noteren de grove trostomaten, vergeleken met vorig jaar, betere prijzen dan de fijne. Het areaal belichte teelt is in 2005 verder toegenomen.

Toegenomen export

De uitvoer van Nederlandse tomaten is in 2004 wederom flink toegenomen, van ruim 540 miljoen naar bijna 607 miljoen kilo (+12%). Deze toename kwam volledig voor rekening van de trostomaat, want bij de losse tomaten (rond en vlees) was er een daling van 3% te zien. Ook de export van cherrytomaten daalde, van 21 miljoen naar 19 miljoen kilo. De export van trostomaten groeide met meer dan 20%, van 333 miljoen naar 403 miljoen kilo. Deze sterke exportgroei zal zeker ook een gevolg zijn geweest van de lage prijzen.

Duitsland en het Verenigd Koninkrijk blijven de belangrijkste bestemmingen voor de Nederlandse tomaat. Opvallend is de toename van de uitvoer naar Italië gedurende de laatste twee jaar. De uitvoer naar de Verenigde Staten daalt nog steeds, en zolang de euro duur blijft ten opzichte van de dollar zal dit wel niet veranderen.

Buitenlandse ontwikkelingen

De Spaanse export is in 2004 in praktisch iedere maand hoger geweest dan in het voorafgaande jaar, en bijna alle belangrijke bestemmingslanden namen meer tomaten af. De uitvoer naar Nederland, die voor een groot deel voor de reëxport is bestemd, is na enkele jaren van daling ook weer toegenomen.

De Belgische veilingaanvoer van zowel losse tomaten als trostomaten is in 2004 toegenomen ten opzichte van 2003. De toename bij de aanvoer van trostomaten was iets groter dan bij de losse tomaten, zodat de beide producten nu een praktisch gelijke aanvoer hebben: bijna 107 miljoen kilo.

De veilingprijzen zijn met ruim een derde gedaald ten opzichte van 2003. Alleen in de wintermaanden lagen de prijzen hoger, maar in de periode van de grootste aanvoer (april t/m oktober) kregen de telers lagere prijzen. In de maanden augustus en september lagen de prijzen gemiddeld 65% lager dan in 2003.

De uitvoer van tomaten uit België in 2004 valt wat hoger uit dan het voorafgaande jaar. Vooral de export naar Duitsland is toegenomen.

De Franse tomatenoogst (exclusief industrietomaten) voor het jaar 2004 bedraagt 615 miljoen kilo, een stijging van 5% ten opzichte van 2003. De helft hiervan bestaat inmiddels uit trostomaten. Het areaal vollegrondstomaten daalt nog steeds, terwijl het areaal beschermde teelt de laatste tien jaren stabiel is gebleven. Frankrijk importeert ongeveer 95% van de totale Marokkaanse tomatenexport naar de Europese

Unie. Een deel daarvan wordt weer uitgevoerd. Met name tijdens de wintermaanden zal een aanzienlijk deel van de Franse tomatenuitvoer uit deze reëxport bestaan.

Ondanks een hogere productie in Duitsland zelf heeft Nederland haar aandeel op de Duitse markt licht zien toenemen. Het aandeel van Polen en Turkije op de Duitse markt is nog steeds erg klein. De Duitse consumenten zijn bereid om voor tomaten uit eigen land beduidend meer te betalen dan voor niet-Duitse tomaten. Uit een vergelijkend onderzoek naar het imago van landbouwproducten uit verschillende herkomstlanden blijkt dat voor de Duitse consument het nationale product altijd een goed imago heeft. Dat verklaart de bereidheid om soms wel twee kwartjes per kilo meer te betalen voor tomaten van eigen bodem.

In het Verenigd Koninkrijk is de productie van tomaten de laatste jaren gedaald. De invoer, met name uit Spanje, is de laatste jaren alleen maar toegenomen. Ook de invoer uit Nederland vertoont een stijgende lijn.

De invoer van Marokkaanse tomaten is per verdrag geregeld. Voor het seizoen 2002/'03 was een contingent vastgesteld van 175 miljoen kilo. Dit contingent is voor het seizoen 2003/'04 verhoogd naar 190 miljoen kilo. Frankrijk fungeert als aanvoerpunt van de Marokkaanse tomaten.

Het belang van kastomaten op de Noord-Amerikaanse markt is sinds de vroege jaren negentig flink toegenomen maar het marktaandeel is nog altijd kleiner dan dat van vollegrondstomaten. Canada en Mexico zijn de belangrijkste leveranciers van kastomaten op de Amerikaanse markt. Het aandeel van Nederland en Spanje was al zeer bescheiden en daalde de afgelopen twee jaar nog verder door de dure euro.

2 Nederland

2.1 Algemeen

Het jaar 2004 heeft een recordoogst tomaten van 645 miljoen kilo opgeleverd. De grotere oogst was voornamelijk een gevolg van het toegenomen areaal. Overigens was ook in veel andere productielanden het areaal (en daarmee de productie) gestegen. Deze ontwikkeling leidde tot een forse daling van de telersprijzen. De gemiddelde telersprijs van 57 cent per kilo (een daling van 36% ten opzichte van 2003) is zelfs een absoluut laagterecord van de laatste 15 jaar.

Tabel 2.1.1 Algemeen overzicht van tomaten in Nederland

Bron: PT	Productie x 1.000 kg	Invoer x 1.000 kg	Uitvoer x 1.000 kg	Productiewaarde x mln. euro	Telersprijs euroct/kg
1990	640.725	84.738	616.506	483	75
1991	636.149	118.388	648.064	549	86
1992	651.994	136.834	646.621	408	63
1993	606.612	200.000	687.000	363	60
1994	561.000	250.000	704.000	440	79
1995	589.000	250.000	720.000	361	61
1996	480.000	300.000	675.000	436	91
1997	510.000	300.000	710.000	406	79
1998	510.000	250.000	660.000	415	81
1999	525.000	240.000	665.000	379	72
2000	520.000	250.000	670.000	472	91
2001	550.000	265.000	710.000	399	73
2002	560.000	245.000	700.000	493	88
2003	595.000	255.000	765.000	530	89
2004V	645.000	215.000	770.000	368	57

V = voorlopig

2.2 Areaal en productie

Na een stabilisatie in 2002 en een groei van 2% in 2003 is het areaal in 2004 behoorlijk toegenomen, met 8%. Zelfs het areaal losse tomaten (inclusief cherrytomaten), dat de laatste jaren alleen maar was afgenomen, is in 2004 met 4% gegroeid. De stijging bij het areaal trostomaten bedroeg 10%.

Het jaar 2005 laat een verdergaande groei van de arealen zien. Bij de fijne trostomaten wordt het areaal op meer dan 220 ha geschat, een toename van 60%. De telers van de zogenaamde smaaktomaten zijn ongerust over het effect dat de snelle toename van het areaal op de prijzen zal hebben.

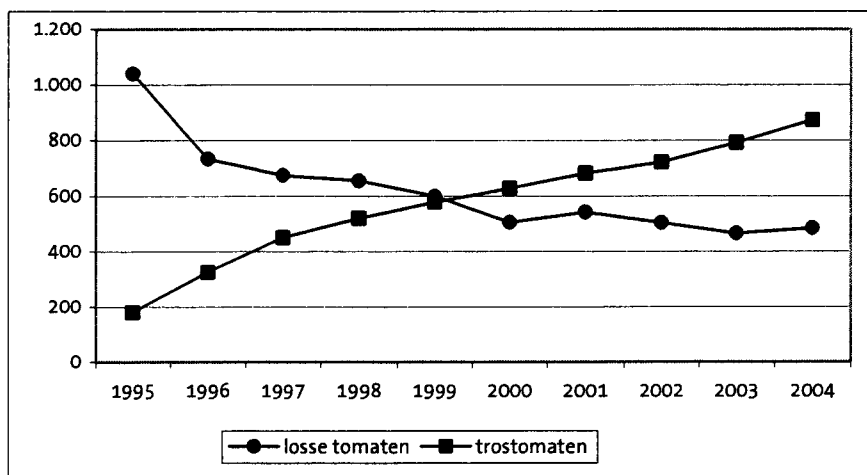
Tabel 2.2.1 Oppervlakte van tomaten in Nederland in hectaren

Bron: CBS/PT	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004V	mutatie
AREAAL in ha										
Totaal	1.058	1.125	1.175	1.178	1.133	1.224	1.227	1.257	1.357	8%
waarvan:										
- losse tomaten 1)	733	675	655	600	505	542	504	465	484	4%
- tros	325	450	520	578	628	682	722	792	873	10%

1) inclusief cherrytomaten

V = voorlopig

Figuur 2.2.1 Oppervlakte van losse en trostomaten in Nederland (hectare)

Tabel 2.2.2 Productie van tomaten in Nederland (x miljoen kg)

Bron : PT	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	in %
Tomaat totaal	510	525	520	550	560	595	645	8%
* Tomaat, losse 1)	300	265	245	240	230	220	215	-2%
* Trostomaat 2)	210	260	275	310	330	375	430	15%

1) productie rond, vlees+ cherry

2) inclusief trostomaat fijn

Het jaar 2004 kende met 645 miljoen kilo een duidelijke grotere tomatenproductie dan 2003, dankzij de trostomaten, waarvan de productie toenam van 375 naar 430 miljoen kilo. Tweederde van de Nederlandse tomatenproductie bestaat nu uit trostomaten.

De gemiddelde telersprijs is in 2004 scherp gedaald. Van 89 cent in 2003 naar 57 cent in 2004 is een daling van 36 procent. De prijs voor de telers is de laatste jaren nog niet zo laag geweest.

Tabel 2.2.3 Telersprijs van Nederlandse tomaten (euro per kg)

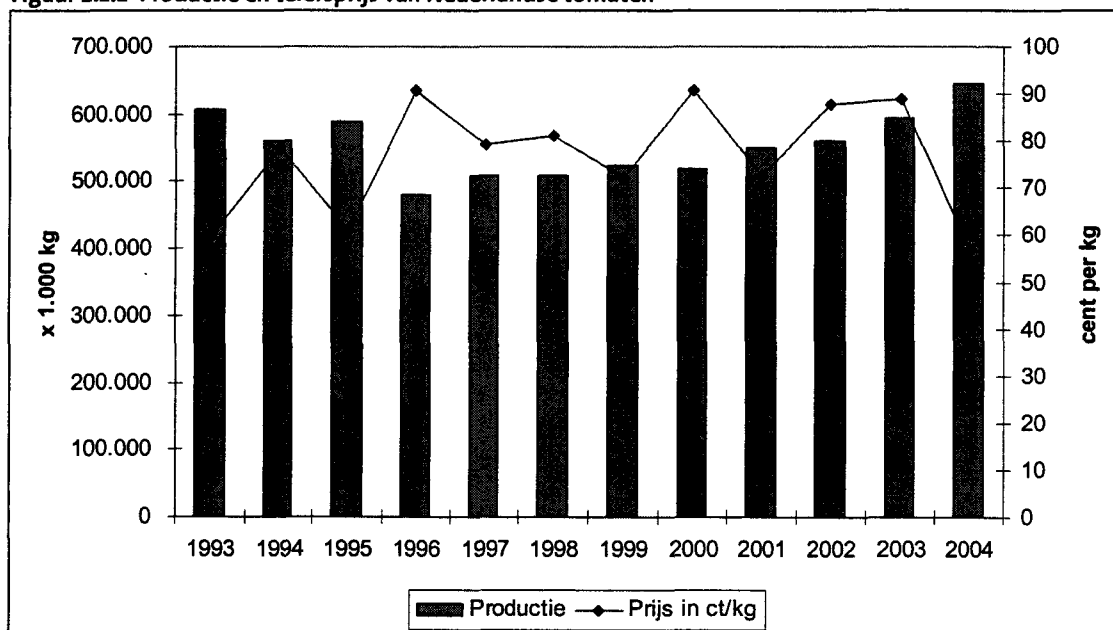
Bron : PT	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	in %
Tomaat totaal	0,81	0,72	0,91	0,73	0,88	0,89	0,57	-36%
* Tomaat, losse 1)	0,69	0,64	0,84	0,61	0,76	0,78	0,50	-36%
* Trostomaat 2)	0,98	0,80	1,00	0,82	0,98	0,96	0,60	-38%

1) productie rond, vlees+ cherry

2) inclusief trostomaat fijn

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de productie en de gemiddelde telersprijs in Nederland voor de periode 1993-2004 weergegeven.

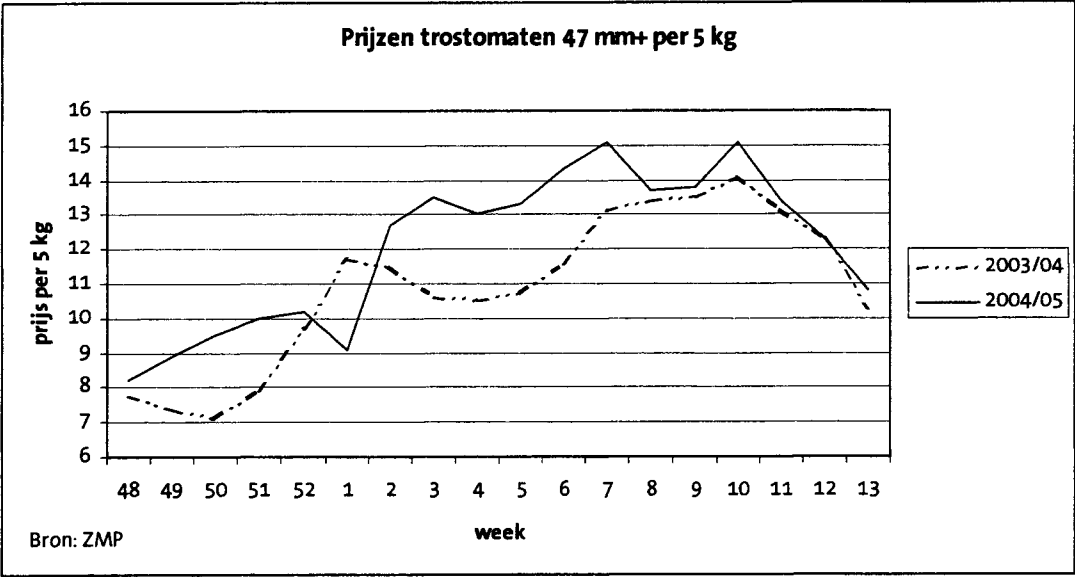
Figuur 2.2.2 Productie en telersprijs van Nederlandse tomaten

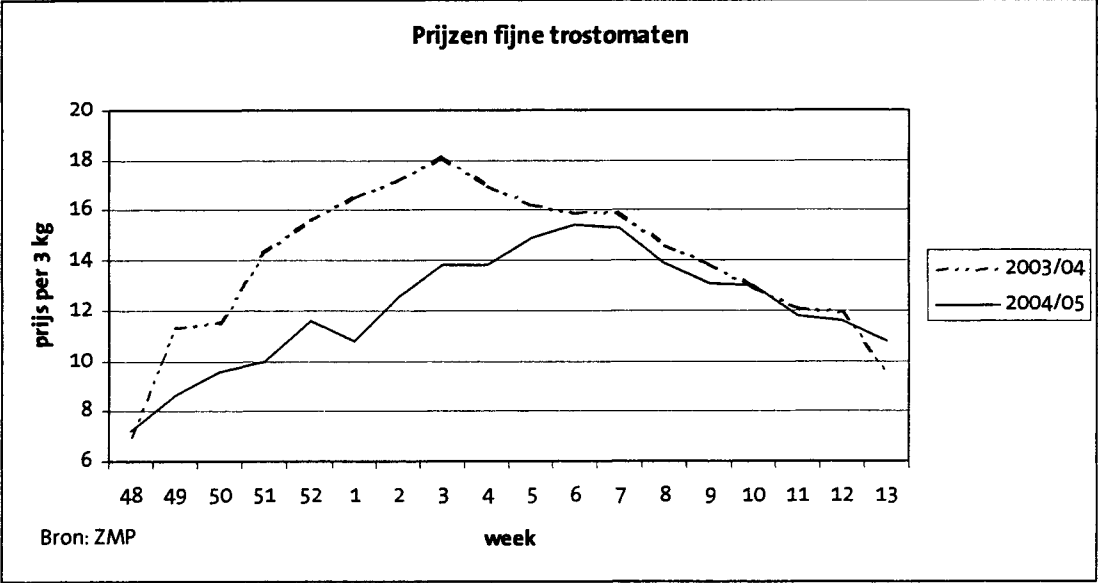
De prijzen van Nederlandse trostomaten op de Duitse groothandelsmarkten in de eerste drie maanden van 2005 (zie figuur 2.2.3 en 2.2.4) weerspiegelen de grote toename in het areaal fijne trostomaten. De fijne trostomaten noteren in het winterseizoen 2004/'05 duidelijk lagere prijzen dan in het vorige winterseizoen. Bij de grove sortering daarentegen worden dit seizoen over het algemeen betere prijzen genoteerd.

Door het slechte winterweer in Spanje hebben Nederlandse telers die vroeg over tomaten beschikten goede prijzen kunnen realiseren.

Figuur 2.2.3 Prijsontwikkeling grove trostomaten in 2004/'05 vergeleken met 2003/'04

Figuur 2.2.4 Prijsontwikkeling fijne trostomaten in 2004/'05 vergeleken met 2003/'04

2.3 Export Nederlandse tomaten

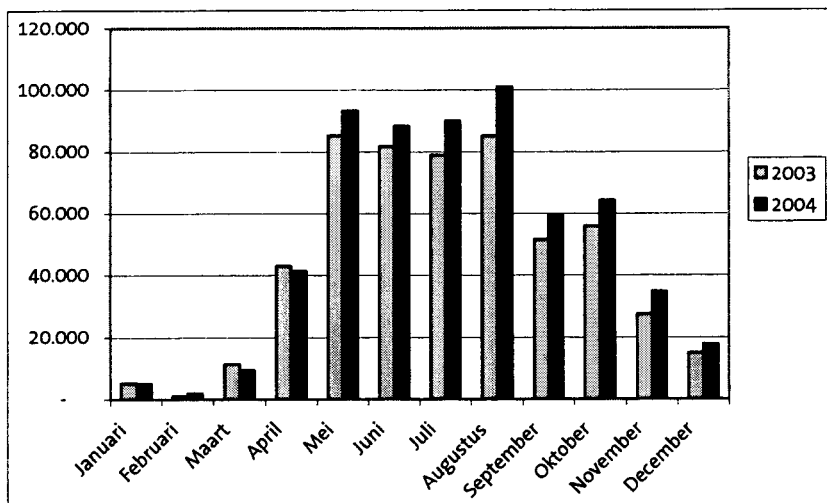
Tabel 2.3.1 Uitvoer van Nederlandse tomaten, alle typen (x 1.000 kg)

Bron: KCB/PT	2000	2001	2002	2003	2004
Januari	4.126	4.092	6.171	5.218	5.120
Februari	540	1.841	1.039	935	1.859
Maart	15.392	11.985	12.406	11.370	9.421
April	40.025	32.651	42.290	43.013	41.411
Mei	65.010	68.771	79.410	85.265	93.263
Juni	73.623	75.683	76.644	81.722	88.366
Juli	63.106	84.306	69.970	78.872	90.026
Augustus	72.205	78.270	79.683	85.153	101.042
September	48.656	45.791	46.980	51.532	59.409
Oktober	46.829	48.533	47.832	55.845	64.180
November	24.335	27.834	28.359	27.500	34.710
December	11.111	15.238	13.147	14.903	17.842
Totaal	464.958	494.996	503.930	541.329	606.648
Waarvan naar:					
Duitsland	214.131	212.808	233.822	255.194	276.136
Ver.Koninkrijk	105.239	110.094	106.158	116.095	120.014
Zweden	30.950	32.671	32.742	29.475	38.818
Italië	13.284	18.355	22.753	39.777	33.615
Frankrijk	18.508	16.849	18.920	20.708	20.509
Rusland	2.817	7.306	6.290	8.312	13.265
Ierland	11.355	11.696	9.561	7.711	12.579
V.S.v.Amerika	29.342	31.095	25.650	15.810	11.977
Tsjechië	1.089	4.003	1.955	1.350	10.895
Spanje	1.490	1.388	1.154	5.737	10.188
Denemarken	4.575	5.926	6.882	5.956	8.588
Polen	5.073	8.680	6.483	2.000	7.541
Noorwegen	3.325	4.158	4.952	5.746	5.177
Finland	2.928	3.404	3.466	4.225	4.967
Letland	1.814	3.005	1.880	2.156	4.523
België/Luxemburg	3.754	3.181	4.856	3.063	4.306
Oostenrijk	3.492	4.603	3.578	4.217	4.238
Litouwen	1.067	1.760	984	515	3.984
Zwitserland	4.216	5.048	5.485	5.005	3.884
Estland	1.371	2.549	1.754	2.006	3.641
Canada	2.345	2.193	1.532	822	1.917
Kroatië	249	588	377	798	1.397
Griekenland	638	878	556	2.163	915
Hongarije	63	439	252	207	896
Overige landen	1.843	2.319	1.888	2.281	2.678

De export van Nederlandse tomaten blijft nog ieder jaar toenemen. In 2004 is de uitvoer met 12 procent gestegen, van 541 miljoen kilo in 2003 naar 607 miljoen kilo in 2004. Duitsland en het Verenigd Koninkrijk blijven de belangrijkste afzetmarkt voor Nederlandse tomaten. Zweden, Italië, Spanje Rusland en Tsjechië zijn de laatste jaren in opkomst als bestemmingsland. De export naar de Verenigde Staten ondervindt duidelijk hinder van de dure euro en van de concurrentie van landen op het Amerikaanse continent.

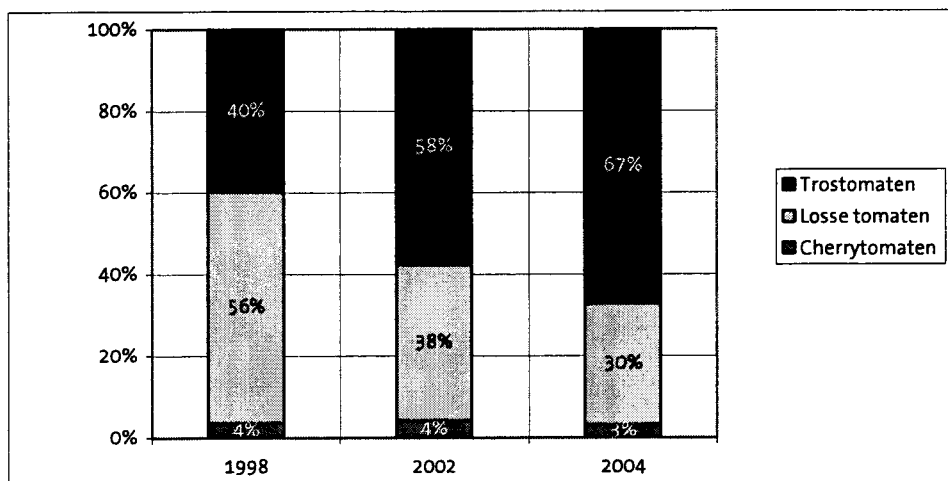
In de periode mei t/m december is de uitvoer in 2004 iedere maand hoger geweest dan in 2003, met name in de maand augustus. Alleen in maart en april lag de export wat lager.

Figuur 2.3.1 Export Nederlandse tomaten naar maand in 2003 en 2004

De uitvoer bestaat nu voor 67% uit trostomaten. Het aandeel van de losse tomaat in de export, dat in 1998 nog 56% bedroeg, is nu gedaald tot 30%.

Figuur 2.3.2 Verdeling Nederlands exportassortiment tomaten

In periode 2000-2004 is de export van Nederlandse losse tomaten met 14 procent gedaald. Met name de uitvoer naar Duitsland is minder geworden. De belangrijkste bestemming is nu het Verenigd Koninkrijk, dat na 2002 juist meer losse tomaten is gaan afnemen. Rusland en enkele Oost-Europese landen doen het de laatste jaren eveneens goed als bestemming van losse tomaten uit Nederland.

Tabel 2.3.2 Uitvoer van Nederlandse losse tomaten (x 1.000 kg)

Bron:KCB/PT	2000	2001	2002	2003	2004
Januari	307	376	359	415	502
Februari	178	272	171	176	406
Maart	7.345	4.973	5.473	4.438	3.018
April	17.023	14.248	18.347	16.906	14.248
Mei	29.469	28.935	33.106	31.452	30.097
Juni	34.358	32.478	30.490	30.018	28.339
Juli	28.927	35.609	26.878	28.340	27.183
Augustus	33.323	32.896	29.466	27.421	29.890
September	21.688	18.627	17.554	17.532	17.089
Oktober	20.865	20.548	18.831	17.890	18.124
November	7.328	8.467	8.804	6.458	8.069
December	1.405	1.583	1.187	2.187	980
Totaal	202.218	199.012	190.666	183.233	177.946
Waarvan naar:					
Ver.Koninkrijk	75.441	63.618	62.302	68.679	69.131
Duitsland	72.380	68.928	70.975	64.959	42.733
Zweden	12.608	11.132	11.312	8.666	10.354
Ierland	9.698	9.587	7.317	6.097	8.160
Rusland	1.818	5.189	4.188	4.900	7.292
Frankrijk	4.414	4.535	5.870	5.415	5.296
Denemarken	3.131	3.481	3.719	3.055	5.271
Polen	3.950	6.567	3.848	702	3.356
Finland	2.555	2.798	2.768	2.720	3.146
Letland	1.329	2.539	1.469	1.635	3.088
Litouwen	859	1.575	850	377	2.850
Tsjechië	601	3.502	1.674	1.045	2.724
Estland	862	2.303	1.569	1.006	2.250
Zwitserland	2.493	2.638	2.676	2.293	1.816
België/Luxemburg	902	570	1.163	719	1.724
Oostenrijk	1.091	1.897	1.749	1.672	1.585
Noorwegen	1.962	2.463	2.686	2.530	1.562
Italië	2.056	1.475	1.656	2.686	1.297
Spanje	1.435	888	437	850	1.163
Hongarije	47	419	134	170	747
V.S.v.Amerika	1.232	953	887	520	611
IJsland	88	74	157	169	227
Slovenie	20	177	34	55	205
Griekenland	174	492	161	1.110	200
Slowakije	47	169	174	96	199
Overige landen	1.025	1.043	891	1.107	959

De uitvoer van tomaten blijft snel groeien. In 2004 is de grens van 400 miljoen kilo gepasseerd. Duitsland neemt meer dan de helft van de Nederlandse tomaten af. Opmerkelijk is dat ook echte 'tomatenlanden' als Italië en Spanje de laatste jaren hun invoer uit Nederland sterk hebben zien groeien.

Tabel 2.3.3 Uitvoer van Nederlandse tomaten (x 1.000 kg)

Bron:KCB/PT	2000	2001	2002	2003	2004
Januari	3.765	3.672	5.700	4.684	4.424
Februari	270	1.476	752	655	1.200
Maart	6.703	5.963	5.560	5.806	5.393
April	20.863	16.635	21.383	23.396	25.010
Mei	32.226	35.684	42.307	50.182	59.042
Juni	35.565	39.522	42.801	48.041	56.242
Juli	30.706	44.924	40.133	46.934	59.149
Augustus	34.686	41.797	46.775	54.332	67.324
September	24.274	25.361	27.157	31.585	39.995
Oktober	23.738	25.760	26.699	35.374	43.600
November	15.840	18.299	18.512	19.727	25.453
December	9.304	13.491	11.761	12.464	16.389
Totaal	237.939	272.582	289.538	333.181	403.222
Waarvan naar:					
Duitsland	130.942	136.359	154.737	181.035	225.303
Ver.Koninkrijk	22.005	37.128	35.260	38.705	43.126
Italië	11.210	16.839	21.036	36.755	31.766
Zweden	16.251	19.041	18.869	18.118	24.267
Frankrijk	13.770	11.901	12.635	14.826	14.746
V.S.v.Amerika	27.789	30.034	24.572	15.103	11.218
Spanje	45	482	706	4.876	9.014
Tsjechië	210	471	250	243	8.147
Rusland	856	1.964	1.807	3.075	5.509
Polen	1.113	2.092	2.617	1.273	4.158
Ierland	1.094	1.432	1.671	1.282	3.425
Noorwegen	1.052	1.409	1.979	2.646	2.902
Denemarken	958	1.761	2.524	2.296	2.880
Oostenrijk	2.255	2.553	1.633	2.429	2.503
België/Luxemburg	2.227	1.885	2.909	1.983	2.153
Canada	2.140	2.140	1.512	794	1.776
Zwitserland	1.538	2.172	2.506	2.410	1.727
Finland	190	421	465	1.269	1.634
Letland	464	453	309	497	1.399
Estland	473	237	168	987	1.370
Kroatië	173	473	214	712	1.272
Litouwen	188	176	126	130	1.115
Griekenland	418	352	345	1.027	679
Overige landen	578	807	688	710	1.133

Tabel 2.3.4 Uitvoer van Nederlandse cherrytomaten (x 1.000 kg)

Bron:KCB/PT	2000	2001	2002	2003	2004
Januari	54	43	40	103	56
Februari	91	93	59	83	112
Maart	1.343	1.049	1.248	1.061	833
April	2.138	1.767	2.329	2.380	1.718
Mei	3.315	4.152	3.631	3.112	3.216
Juni	3.700	3.684	2.942	3.079	2.631
Juli	3.474	3.773	2.683	3.057	2.658
Augustus	4.196	3.578	3.062	2.889	2.950
September	2.693	1.804	2.010	2.144	1.746
Oktober	2.226	2.226	2.030	2.246	1.927
November	1.167	1.068	825	530	926
December	402	164	141	169	242
Totaal	24.800	23.401	20.999	20.854	19.014
Waarvan naar:					
Ver.Koninkrijk	7.794	9.348	7.229	7.216	6.633
Duitsland	10.810	7.521	7.619	7.580	4.558
Zweden	2.091	2.498	2.261	2.543	3.789
Ierland	563	677	480	318	723
Noorwegen	311	286	261	535	695
België/Luxemburg	625	725	784	356	428
Denemarken	487	684	636	565	405
Rusland	143	153	199	287	401
Frankrijk	325	414	409	443	349
Zwitserland	185	238	257	233	219
Finland	182	185	221	220	172
Midden-Oosten	88	105	113	128	161
Oostenrijk	147	154	193	111	115
V.S.v.Amerika	321	108	47	66	71
Overige landen	728	305	290	253	295

2.4 Herfstteelt tomaten

De uitvoer van herfsttomaten blijft nog steeds toenemen. Herfstteelttomaten zijn vooral trostomaten. In de periode oktober 2004 t/m januari 2005 bedroeg de export van trostomaten 90 miljoen kilo, een groei van 25 procent in vergelijking met de periode oktober 2003 t/m januari 2004.

De stijging in de export deed zich voor bij de meeste belangrijke bestemmingslanden. Italië liet weliswaar een terugval zien, maar daarbij moet bedacht worden dat de export van trostomaten naar dat land in het vorige seizoen heel sterk gestegen was. Spanje en Rusland lieten procentueel de grootste toename zien.

Tabel 2.4.1 Bestemming van herfsttrostomaat, export oktober-januari (x 1.000 kg)

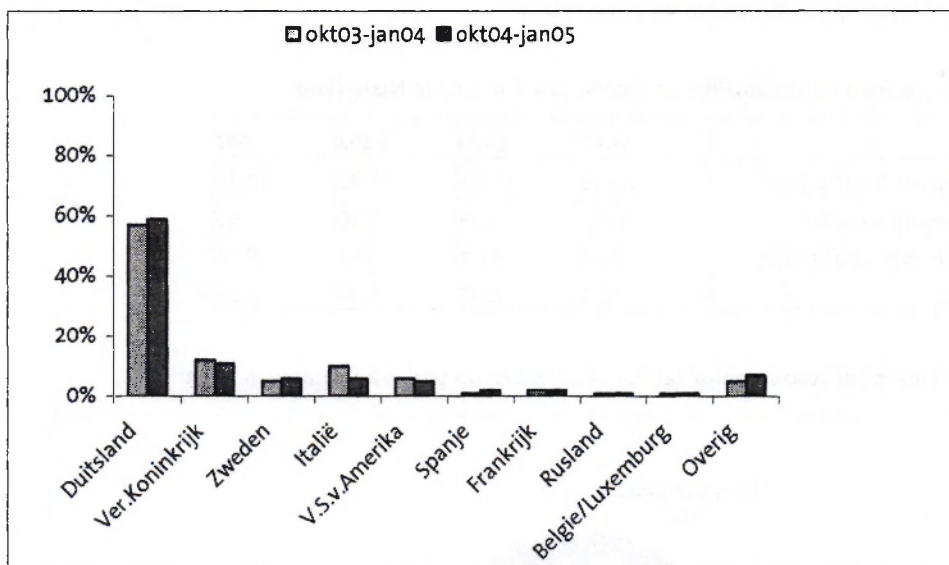
KCB/PT	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	+/- in %
Duitsland	31.117	34.617	41.114	52.867	29%
Ver.Koninkrijk	8.367	7.544	8.505	9.768	15%
Zweden	4.299	3.542	3.744	5.348	43%
Italië	3.036	3.654	7.468	5.321	-29%
V.S.v.Amerika	9.445	5.837	4.007	4.459	11%
Spanje	35	132	966	2.129	120%
Frankrijk	1.749	1.456	1.755	1.538	-12%
Rusland	742	744	648	1.197	85%
Belgie/Luxemburg	499	749	505	816	62%
Overige landen	3.961	3.381	3.278	6.601	101%
Totaal	63.250	61.656	71.990	90.044	25%

Overigens is de export in de periode maanden oktober en november niet altijd export van specifieke herfstteelt. In deze maanden is er ook nog wel uitvoer van "oude" teelt.

Het areaal belichte teelten van Greenerytelers, dat in 2004 nog 70 ha bedroeg, zal in 2005 behoorlijk toenemen. Dit areaal belichte teelten bestaat voor het merendeel uit (tros)tomaten. Deze zullen in de wintermaanden met het Spaanse product moeten concurreren. Dat kan alleen als de kwaliteit uitstekend is, want de prijzen moeten fors hoger liggen vanwege de hoge productiekosten. Om die reden mag het aanbod, en dus ook de groei van het areaal belichte teelten, niet te groot zijn.

Duitsland blijft de belangrijkste bestemming voor Nederlandse tomaten in de periode oktober t/m januari. Zweden en Spanje zijn relatief belangrijker geworden als bestemmingsland.

Figuur 2.4.1 Aandelen van bestemmingslanden in de export van tomaten uit Nederland (okt-jan) seizoenen 2002/2003 en 2003/04

Tabel 2.4.2 Bestemming Nederlandse tomaten per maand in de herfst van 2003/04 (x 1.000 kg)

Bron: PT/KCB	Oktober '04	November '04	December '04	Januari '05	Totaal
Duitsland	25.709	14.811	9.783	2.563	52.867
Ver.Koninkrijk	4.645	2.438	1.914	771	9.768
Zweden	2.688	1.843	676	141	5.348
Italië	2.978	1.497	648	197	5.321
V.S.v.Amerika	1.373	1.477	1.335	273	4.459
Spanje	1.741	376	2	10	2.129
Canada	492	402	653	38	1.584
Frankrijk	822	380	199	137	1.538
Rusland	649	492	55		1.197
Belgie/Luxemburg	241	133	251	191	816
Overige landen	2.262	1.604	873	281	5.017
Totaal	43.600	25.453	16.389	4.602	90.044

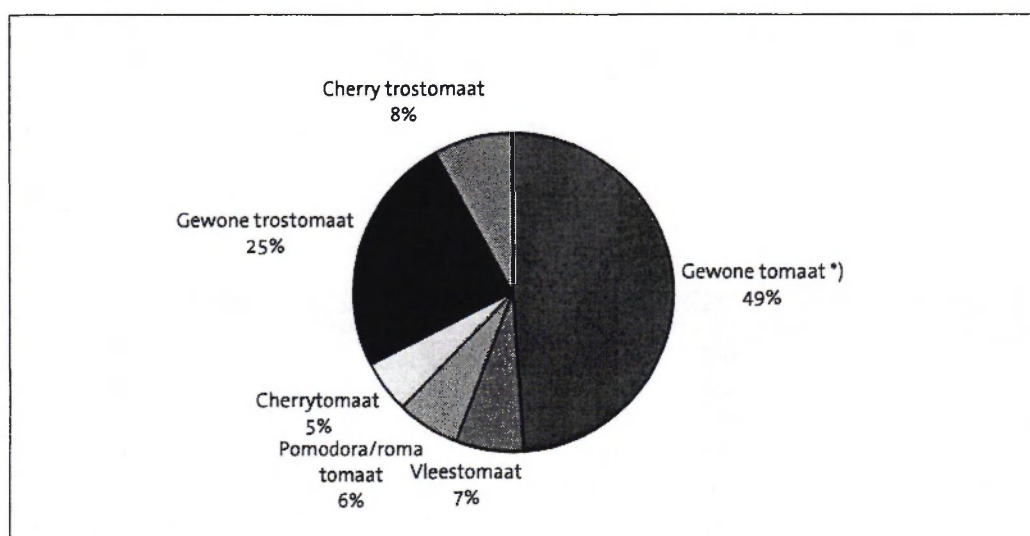
2.5 Consumentenaankopen tomaten

Het Productschap Tuinbouw neemt deel aan het consumentenpanel groenten en fruit van GfK Benelux, waarin 4.400 huishoudens hun dagelijkse aankopen van groenten en fruit registreren. Voor het jaar 2004 zijn geen nieuwe gegevens beschikbaar. Voor het jaar 2005 zal er wel weer de beschikking zijn over nieuwe gegevens met betrekking tot de consumentenaankopen.

Tabel 2.5.1 Kengetallen huishoudelijke aankopen van tomaten in Nederland

PT/GfK	1999	2000	2001	2002
Besteed bedrag per huishouden	10,48	11,71	11,72	13,29
Volume in kg. per huishouden	6,02	5,73	6,16	5,87
Percentage kopende huishouden	82,4	82,1	82,4	82,8
Prijs in euro/kg	1,74	2,05	1,90	2,26

Figuur 2.5.1 Assortiment consumentenaankopen tomaten op basis van volume in 2002

*) Gewone tomaat is de ronde tomaat inclusief het tussentype.

Tabel 2.5.2 Gekocht volume tomaat per huishouden naar kwartaal (in kilo)

PT/GfK	1999	2002	+/- in %
januari - maart	1,15	1,01	-12%
april - juni	1,82	1,75	-4%
juli - september	1,96	1,93	-2%
oktober - december	1,09	1,19	10%

Tabel 2.5.3 Marktaandelen aankoopkanalen op basis van gekocht volume

PT/GfK	1999	2002
Supermarkten	75%	80%
Groentewinkel	9%	6%
Bezorging aan de deur	1%	1%
Markt	11%	9%
Boer/teler	2%	1%
Overige afzetkanalen	2%	2%

2.6 Supermarktprijzen tomaten

Vanwege het grote (en nog altijd groeiende) belang van het grootwinkelbedrijf in de verkoop van groenten en fruit, laat het Productschap Tuinbouw wekelijks de supermarktprijzen van een aantal producten registreren. Dit gebeurt bij 14 supermarktketens in Nederland.

Deze prijsmeting laat duidelijk zien dat de “supermarktoorlog” en het grote aanbod van tomaten tot een duidelijk lagere winkelprijs heeft geleid, met name in het derde kwartaal van 2004.

Tabel 2.6.1 Ongewogen *) gemiddelde supermarktprijzen van losse tomaten (rond + tussentype)

PT/GfK	2001	2002	2003	2004	+/- in %
januari - maart	2,35	3,35	2,51	2,26	-10,02%
april - juni	2,11	2,52	2,23	1,80	-19,45%
juli - september	1,65	1,87	2,14	1,40	-34,36%
oktober -december	2,21	2,44	2,58	2,18	-15,62%

*) Ongewogen betekent in deze paragraaf dat iedere genoteerde dagprijs even zwaar heeft meegeteld voor het kwartaalgemiddelde, ongeacht de hoeveelheid die tegen die prijs is verkocht.

Het hele jaar door is het prijsverschil tussen losse tomaten en trostomaten duidelijk zichtbaar. De prijzen van vleestomaten nemen een middenpositie in, maar liggen doorgaans dichterbij de trostomaten dan van de losse tomaten.

Tabel 2.6.2 Ongewogen gemiddelde supermarktprijzen van trostomaten

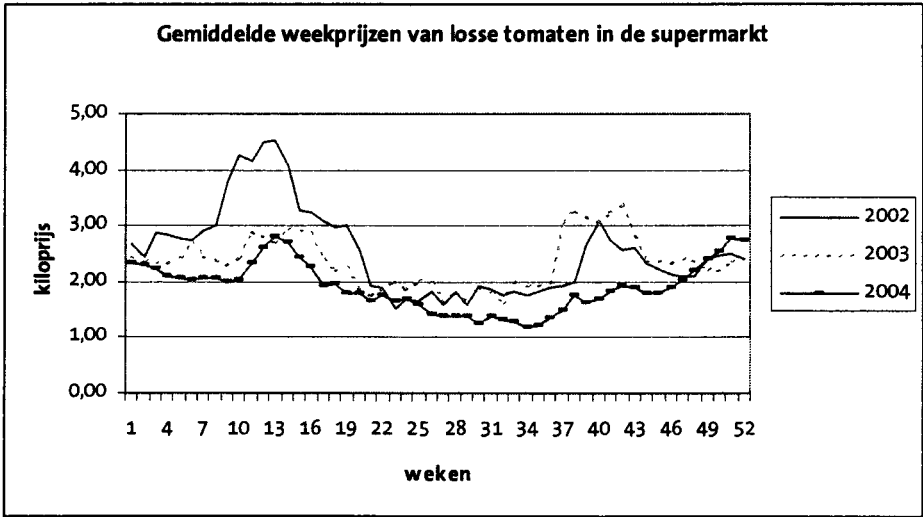
PT/GfK	2001	2002	2003	2004	+/- in %
januari - maart	3,13	4,28	3,44	3,09	-10,38%
april - juni	2,67	3,25	2,83	2,24	-20,93%
juli - september	2,18	2,42	2,98	1,69	-43,48%
oktober -december	2,94	3,27	2,94	2,80	-4,68%

Tabel 2.6.3 Ongewogen gemiddelde supermarktprijzen van vleestomaten per kwartaal

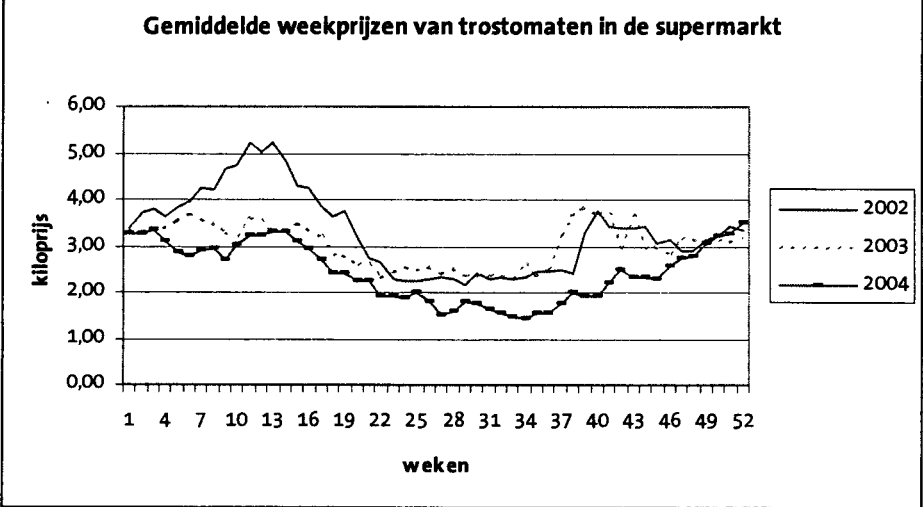
PT/GfK	2001	2002	2003	2004	+/- in %
januari - maart	2,68	3,55	2,96	2,81	-4,92%
april - juni	2,56	2,90	2,64	2,11	-20,33%
juli - september	2,01	2,09	2,64	1,60	-39,50%
oktober -december	2,68	2,82	2,72	2,76	1,41%

Voor alle tomaten geldt dat de prijzen in de supermarkt in 2004 gedurende het hele jaar 2004 lager waren dan in de twee voorafgaande jaren (zie figuur 2.6.1, 2.6.2. en 2.6.3).

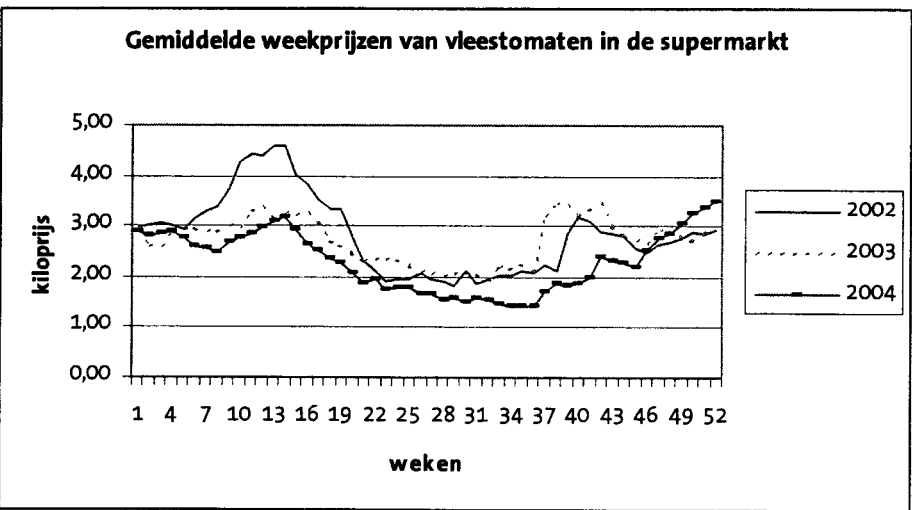
Figuur 2.6.1 Supermarktprijzen van losse tomaten

Figuur 2.6.2 Supermarktprijzen van trostomaten

Figuur 2.6.3 Supermarktprijzen van vleestomaten

3 Buitenland

3.1 Spanje

Een groot deel van de Spaanse tomatenproductie is bestemd voor industriële verwerking. Voor het verse product is vooral de beschermde teelt van belang. Uit de areaalmeting van het Spaanse ministerie van landbouw blijkt dat de beschermde teelt met name geconcentreerd is in de gebieden Andalusië, Murcia en de Canarische Eilanden. Binnen Andalusië is Almeria het belangrijkste productiegebied.

Voor 2004 zijn nog geen gegevens per gebied beschikbaar, maar het totale areaal wordt geraamd op 47.986 ha, waarvan 9.274 ha beschermde teelt.

De Spaanse oogst heeft van het slechte weer in februari 2005 behoorlijke klappen gehad, waardoor Nederlandse telers die vroeg over tomaten beschikten goede prijzen konden realiseren.

Tabel 3.1.1 Arealen tomaten

Bron: MAPYA	2002		2003	
	vollegrond	beschermde teelt	vollegrond	beschermde teelt
Andalusië	1.436	2.104	3.359	1.906
waarvan Almeria	449	1.158	307	873
Murcia	1.848	1.952	1.195	1.972
Canarische Eilanden	71	1.703	114	n.b.
Overige Spaanse gebieden	23.293	1.071	25.780	747
Spanje totaal	26.648	6.830	30.448	n.b.

In het seizoen 2003/'04 heeft het gebied Almeria 4% meer tomaten geëxporteerd dan in 2002/2003. Deze toename was vooral te danken aan de maanden februari, april en mei.

Tabel 3.1.2 Export van tomaten uit het gebied Almeria

Bron : Soivre	2002/03	2003/04	+/- in %
sept	1.580	1.722	9%
okt	6.145	4.910	-20%
nov	22.143	19.033	-14%
dec	34.971	33.194	-5%
jan	55.005	54.290	-1%
feb	46.914	53.311	14%
mrt	52.110	52.088	0%
apr	36.304	41.148	13%
mei	31.864	35.055	10%
jun	10.908	13.690	26%
juli	1.038	2.727	163%
aug	813	1.334	64%
totaal	299.795	312.502	4%

Vanwege problemen met virusziekten bleef de tomatenexport uit de Canarische Eilanden in 2004 (ca 102 miljoen kilo) ongeveer 10% achter bij het jaar er voor.

Tabel 3.1.2 Uitvoer van tomaten uit Spanje (x 1.000 kg)

Bron:Eurostat	Jaar				jan t/m okt	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Januari	115.610	140.360	133.793	154.930	154.930	154.054
Februari	143.061	136.678	96.292	131.433	131.433	154.513
Maart	110.413	143.175	94.589	145.181	145.181	142.433
april	77.908	106.901	84.683	101.740	101.740	106.172
Mei	91.785	108.519	91.317	82.389	82.389	83.305
Juni	36.179	57.619	51.029	46.636	46.636	45.785
Juli	10.975	17.327	23.632	17.898	17.898	23.353
Augustus	10.232	25.130	32.940	17.451	17.451	18.607
September	26.101	33.568	40.595	21.036	21.036	30.069
Oktober	43.501	67.202	60.917	41.527	41.527	50.181
November	79.001	92.923	94.772	84.690		
December	119.186	111.953	138.020	120.197		
januari t/m oktober	622.264	769.277	648.870	760.221	760.221	808.472
Totaal	863.952	1.041.355	942.579	965.108		
waarvan naar:						
Duitsland	182.826	244.481	232.114	243.009	198.149	201.777
Ver.Koninkrijk	169.034	187.816	175.355	193.412	144.402	158.285
Nederland	207.086	215.824	179.527	167.982	113.578	129.088
Frankrijk	143.704	162.334	148.618	151.663	128.811	129.217
Tsjechië	22.594	32.604	26.461	29.165	26.143	22.998
Portugal	14.299	45.356	41.760	24.650	21.710	22.456
Italië	22.833	21.001	21.857	23.670	19.660	25.512
Polen	16.225	28.761	20.965	23.455	18.441	20.841
België	15.899	17.231	17.533	20.874	17.721	17.441
Zweden	5.169	5.750	8.067	13.123	9.517	8.939
Oostenrijk	15.012	18.465	12.378	10.399	8.607	10.838
Finland	6.063	5.882	6.853	8.649	6.226	5.505
Rusland	809	4.361	6.053	8.412	7.595	6.937
Zwitserland	9.289	7.536	5.815	8.218	6.853	6.148
Noorwegen	7.237	6.470	5.735	5.218	3.618	2.486
Hongarije	2.271	4.564	3.404	4.119	3.627	5.820
Denemarken	3.275	2.925	3.700	3.951	2.283	2.970
Slowakije	1.963	4.965	2.882	3.772	3.522	5.923
VS van Amerika	6.270	5.699	7.036	3.640	3.182	2.605
Letland	1.271	2.108	2.672	2.605	2.472	2.415
Slovenië	1.716	2.619	1.993	2.343	2.315	2.521
Wit-Rusland	111	1.923	1.414	2.246	2.226	4.198
Litouwen	1.136	1.985	1.910	1.927	1.834	4.259
Kroatië	1.774	2.468	1.805	1.814	1.717	2.134
Estland	1.112	2.481	1.916	1.502	1.502	1.995
Overige landen	4.974	5.746	4.756	5.290	4.510	5.164

De Spaanse tomatenexport zal in 2004 hoger uitvallen dan in 2003. In de periode januari t/m oktober 2004 is ruim 6% meer geëxporteerd dan in dezelfde periode in 2003. De uitvoer naar bijna alle belangrijke bestemmingen is gegroeid.

Op de Amerikaanse markt heeft Spanje, evenals Nederland, last van de dure euro. De tomatenuitvoer naar de Verenigde Staten is na 2002 met meer dan 60% gedaald. De uitvoer naar Nederland (die voor een groot deel voor reëxport is bestemd) is, na een paar mindere jaren, in 2004 weer wat toegenomen.

3.2 België

De veilingaanvoer van zowel losse tomaten als trostomaten is in 2004 toegenomen ten opzichte van 2003. De toename bij de aanvoer van trostomaten was iets groter dan bij de losse tomaten, zodat de beide producten nu een praktisch gelijke aanvoer hebben: bijna 107 miljoen kilo.

De veilingprijzen zijn met ruim een derde gedaald ten opzichte van 2003. Bij de losse tomaten daalde de gemiddelde jaarprijs van 91 naar 58 cent per kilo, bij de trostomaten daalde de prijs van 101 naar 64 cent. Alleen in de wintermaanden lagen de prijzen hoger, maar in de periode van de grootste aanvoer (april t/m oktober) kregen de telers lagere prijzen. In de maanden augustus en september lagen de prijzen gemiddeld 65% lager dan in 2003. Het laagterecord viel in de maand augustus, met een gemiddelde kiloprijs van 21 cent voor de losse tomaat en 28 cent voor de trostomaat.

Tabel 3.2.1 Veilingaanvoer van losse tomaten in België

Bron:VBT	2000		2001		2002		2003		2004	
	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg
januari	203	0,81	173	0,94	211	0,70	106	0,66	126	1,36
februari	35	2,12	12	1,64	5	2,73	18	3,62	36	4,06
maart	1.185	2,22	1.044	1,71	940	2,66	1.398	1,81	1.216	1,94
april	7.323	1,58	6.292	1,34	7.140	1,76	8.839	1,22	7.211	1,04
mei	15.889	0,84	13.267	0,81	14.443	0,65	12.606	0,96	13.535	0,67
juni	18.504	0,61	16.784	0,64	14.394	0,67	16.767	0,73	15.588	0,43
juli	17.201	0,69	21.251	0,48	17.575	0,63	18.103	0,59	18.503	0,34
augustus	17.966	0,75	20.433	0,49	17.601	0,55	16.725	0,60	17.977	0,21
september	14.866	0,72	12.715	0,60	11.349	1,08	12.305	1,51	13.494	0,54
oktober	9.394	1,11	10.690	0,99	8.917	1,10	9.018	1,16	9.687	0,83
november	5.970	1,20	6.359	0,80	6.426	0,77	5.807	0,81	6.121	1,12
december	2.619	1,38	3.001	1,22	2.652	1,25	3.328	1,01	3.121	1,20
Totaal los	111.085	0,87	112.022	0,70	101.653	0,84	105.021	0,91	106.655	0,58

Tabel 3.2.2 Veilingaanvoer van trostomaten in België

Bron:VBT	2000		2001		2002		2003		2004	
	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg	aanvoer x 1000 kg	prijs in ct/kg
januari	866	1,76	790	1,79	750	2,30	920	1,33	334	1,77
februari	24	3,40	72	1,48	20	2,35	26	2,28	19	3,67
maart	629	2,22	509	1,71	473	2,66	823	1,71	725	1,63
april	4.091	1,83	4.537	1,29	5.889	1,75	8.395	1,12	6.984	0,96
mei	9.410	1,01	8.908	0,92	11.721	0,72	12.979	0,83	13.021	0,69
juni	11.749	0,65	11.470	0,63	12.174	0,69	16.615	0,81	16.057	0,45
juli	9.326	0,82	14.025	0,58	14.075	0,81	16.552	0,61	17.997	0,40
augustus	10.345	0,88	13.244	0,69	14.111	0,73	15.879	0,79	17.422	0,28
september	8.458	0,84	8.176	0,73	9.200	1,29	10.298	1,86	12.012	0,62
oktober	6.292	1,33	8.145	1,18	7.881	1,33	8.523	1,51	9.713	0,80
november	4.965	1,37	5.274	0,83	6.390	0,84	6.162	1,12	6.961	1,18
december	4.058	1,68	5.223	1,27	5.551	1,11	5.777	1,14	5.537	1,39
Totaal tros	70.212	1,05	80.374	0,84	88.234	0,97	102.949	1,01	106.781	0,64

De uitvoer van tomaten uit België kwam in 2003 uit op 204 miljoen kilo. Het ziet er naar uit dat de uitvoer over 2004 nog wat hoger uit zal vallen. Vooral de export naar Duitsland is in 2004 toegenomen. Nederland daarentegen ontving minder Belgische tomaten. De uitvoer naar Griekenland, die in 2003 fors gestegen was, is nu weer wat afgenomen.

Tabel 3.2.3 Uitvoer van tomaten uit België (x 1.000 kg)

Bron:Eurostat	Jaar				januari t/m oktober	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Januari	3.816	3.865	2.797	3.841	3.841	3.085
Februari	2.860	3.137	2.594	3.820	3.820	2.664
Maart	3.254	4.259	3.118	4.674	4.674	3.409
April	9.858	8.861	11.226	15.908	15.908	11.987
Mei	21.063	19.940	22.544	25.521	25.521	23.722
Juni	26.356	25.116	25.337	31.365	31.365	30.690
Juli	26.058	33.507	27.570	31.589	31.589	35.127
Augustus	26.290	28.516	28.415	29.191	29.191	31.974
September	20.427	19.928	19.333	22.109	22.109	24.553
Oktober	14.242	16.140	14.564	15.074	15.074	17.936
November	10.397	9.722	10.859	11.648		
December	9.074	8.435	9.158	9.386		
januari t/m oktober	154.224	163.269	157.498	183.092	183.092	185.147
Totaal	173.695	181.426	177.515	204.126		
waarvan naar:						
Duitsland	96.393	98.413	95.986	93.349	81.943	91.513
Frankrijk	32.605	36.491	33.204	49.220	46.932	48.168
Nederland	19.142	16.942	19.259	20.078	16.375	12.177
Rusland	2.527	5.849	3.530	8.058	6.708	8.483
Griekenland	1.081	2.238	1.474	6.094	6.094	2.600
Ver.Koninkrijk	7.516	6.645	5.899	5.603	4.808	3.344
Spanje	440	917	2.179	5.299	5.127	4.383
Italië	1.685	1.706	1.915	4.056	3.901	2.800
Luxemburg	2.587	2.820	2.617	2.959	2.580	2.601
Oostenrijk	492	451	672	2.754	2.718	439
Zwitserland	872	837	1.399	1.401	1.103	768
Denemarken	271	158	117	1.066	1.035	1.994
VS van Amerika	1.949	1.571	2.156	969	830	794
Polen	3.118	3.119	2.740	715	715	1.079
Zweden	433	483	2.591	714	707	54
Canada	817	558	391	685	617	269
Tsjechië	448	368	498	363	322	1.980
Letland	461	594	175	111	111	804
Overige landen	858	1.266	713	632	466	897

3.3 Frankrijk

De geschatte oogst van tomaten (exclusief industrietomaten) voor het jaar 2004 bedraagt 615 miljoen kilo, een stijging van 5% ten opzichte van 2003. De helft hiervan bestaat inmiddels uit trostomaten. Het areaal vollegrondstomaten daalt nog steeds, terwijl het areaal beschermde teelt de laatste tien jaren stabiel is gebleven. De belangrijkste gebieden voor de tomatenteelt liggen in Bretagne en de Languedoc.

De eerste schatting van Agreste voor 2005 geeft een areaal beschermde teelt van 2.011 ha, met een productie van 592 miljoen kilo, waarvan 340 miljoen kilo trostomaten. Voor de vollegrondsteelt zijn nog geen schattingen beschikbaar.

Tabel 3.3.1 Kengetallen tomaten Frankrijk

Bron : Agreste/PT		1999	2000	2001	2002	2003	2004V
Areaal	ha	3.560	3.402	3.428	3.030	2.821	2.829
- beschermd	ha	2.145	2.097	2.136	2.146	2.051	2.082
- vollegrond	ha	1.415	1.305	1.293	884	770	747
Productie	tonnen	539.000	521.000	571.000	564.000	584.000	615.000
- waarvan beschermd	tonnen	475.000	478.000	505.000	521.000	555.000	573.000
- waarvan trostomaat		132.000	166.000	193.000	240.000	301.000	309.000
Export	tonnen	99.000	81.000	93.000	128.000	95.000	
Import totaal	tonnen	404.000	370.000	397.000	394.000	437.000	
- uit Ned. (Ned. product)	tonnen	15.700	18.500	16.800	18.900	20.700	20.500
Binnenlandse markt	tonnen	844.000	810.000	875.000	830.000	926.000	
Aandeel Nederland							
- in import	%	4%	5%	4%	5%	5%	
- in Productie + export	%	2%	2%	2%	2%	2%	

V = voorlopig

Frankrijk importeert veel meer tomaten dan het uitvoert. De laatste jaren komen de meeste importtomaten uit Marokko. Ongeveer 95% van de Marokkaanse tomatenexport naar de Europese Unie loopt via Frankrijk. Een deel van deze tomaten zal voor de reëxport bestemd zijn.

Spanje is de andere grote leverancier op de Franse markt. België staat op afstand nummer drie, maar nog wel duidelijk boven Nederland. Italië heeft de laatste jaren haar aandeel gestaag zien dalen. Turkije heeft haar aandeel juist gestaag zien groeien.

Tabel 3.3.2. Invoer van tomaten in Frankrijk (x 1.000 kg)

Bron:Eurostat	Jaar				januari t/m oktober	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Januari	46.024	54.745	48.818	53.980	53.980	51.438
Februari	51.114	54.110	49.145	52.792	52.792	49.704
Maart	47.469	55.697	49.432	53.949	53.949	53.770
april	24.296	33.399	35.155	35.842	35.842	39.918
Mei	36.160	34.582	33.140	32.346	32.346	38.637
Juni	31.631	30.063	29.369	32.166	32.166	35.153
Juli	17.274	17.990	19.317	24.727	24.727	26.054
Augustus	9.253	10.333	12.646	17.219	17.219	12.347
September	11.175	9.556	10.902	18.458	18.458	15.225
Oktober	18.694	18.166	16.931	27.084	27.084	18.620
November	31.518	35.913	39.044	38.896		
December	45.722	42.055	49.640	49.219		
januari t/m oktober	293.090	318.641	304.855	348.563	348.563	340.866
Totaal	370.330	396.609	393.539	436.678		
waarvan uit:						
Marokko	137.588	167.083	163.799	165.123	106.576	104.172
Spanje	162.700	163.148	156.883	157.852	137.151	134.562
België	23.464	23.142	29.495	54.332	51.592	50.928
Nederland	21.940	18.811	20.160	29.149	27.285	28.048
Duitsland	2.593	4.874	5.082	6.331	5.673	6.808
Italië	12.541	9.279	7.375	6.231	5.780	5.194
Turkije	1.752	1.654	3.046	5.962	5.076	2.619
Israël	4.114	4.983	3.980	4.904	3.426	4.719
Polen				2.937	2.937	1.105
Tunesië	1.796	1.905	1.840	1.851	1.615	1.319
Senegal	752	1.046	1.045	807	593	658
Gazastrook			84	228	171	130
Overige landen	1.090	684	750	971	688	604

Frankrijk exporteert vooral naar de buurlanden Duitsland, België, Italië en Zwitserland. Aangezien Frankrijk het belangrijkste invoerland van Marokkaanse tomaten is (zie paragraaf 3.9), is het waarschijnlijk dat de Franse export gedurende de wintermaanden voor een belangrijk deel uit Marokkaanse tomaten zal bestaan.

Tabel 3.3.3 Uitvoer van tomaten uit Frankrijk (x 1.000 kg)

Bron:Eurostat	Jaar				januari t/m oktober	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Januari	7.414	13.782	14.994	11.550	11.550	11.658
Februari	11.068	11.704	18.348	12.247	12.247	9.619
Maart	9.981	14.402	20.220	14.189	14.189	14.226
april	5.337	5.949	13.759	7.230	7.230	9.052
Mei	6.165	6.367	8.988	6.469	6.469	7.674
Juni	4.878	4.603	8.056	3.464	3.464	4.856
Juli	4.077	4.150	5.982	3.154	3.154	2.980
Augustus	5.777	6.456	3.641	4.123	4.123	3.704
September	5.042	4.653	8.779	4.220	4.220	3.778
Oktober	5.064	5.037	6.366	6.213	6.213	4.919
November	5.156	7.104	8.402	9.737		
December	11.102	9.149	10.132	12.535		
januari t/m oktober	64.803	77.103	109.133	72.859	72.859	72.466
Totaal	81.061	93.356	127.667	95.131		
waarvan naar :						
Duitsland	38.256	37.109	49.923	30.506	24.475	24.952
België	10.565	13.437	10.948	13.691	10.516	10.587
Italië	4.551	4.877	7.268	9.858	7.624	8.231
Zwitserland	4.955	5.338	7.729	7.960	6.721	5.708
Tsjechië	3.314	5.893	8.590	7.895	5.705	6.514
Spanje	2.954	4.427	3.615	5.343	3.713	4.000
Ver.Koninkrijk	3.979	4.225	18.200	4.352	2.805	2.817
Rusland	563	3.056	5.594	3.747	2.872	1.990
Nederland	4.108	4.454	4.793	2.810	1.740	2.195
Slowakije	1.032	1.398	1.675	1.568	1.429	441
Oostenrijk	1.204	1.592	2.025	1.476	800	1.017
Luxemburg	1.286	1.415	1.264	1.166	1.002	1.036
Polen	927	2.143	1.138	834	428	496
Portugal	78	70	85	756	319	233
Griekenland	5	254	481	732	700	744
Hongarije	253	568	819	468	385	126
Overige landen	3.031	3.100	3.520	1.969	1.625	1.379

3.4 Duitsland

De Duitse tomatenproductie is na 2001 weer toegenomen. De totale tomateninvoer voor 2004 wordt voorlopig geschat op 780 miljoen kilo, waar van 276 miljoen kilo Nederlandse tomaten (35%). Nederland heeft zijn aandeel op de Duitse markt de laatste twee jaar dus nog wat vergroot.

Tabel 3.4.1 Kengetallen tomaten in Duitsland (x miljoen kilo)

ZMP/PT	Areaal	Productie Duitsland	Import Ned. product	Import Ov. Land.	Import Totaal	Aand. Ned. Duitse markt	Aand. Ned. in import
2000	284	48	214	480	694	29%	31%
2001	255	44	213	583	796	25%	27%
2002	255	45	234	521	755	29%	31%
2003	256	49	255	512	767	31%	33%
2004V	291	58	276	504	780	33%	35%

V = voorlopig

Tabel 2.4.2. Invoer van tomaten in Duitsland (x 1.000 kg)

Bron:Eurostat	Jaar				januari t/m oktober	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Januari	6%	7%	7%	7%		
Februari	8%	7%	6%	8%		
Maart	7%	8%	6%	6%		
april	6%	8%	7%	9%		
Mei	9%	11%	8%	10%		
Juni	12%	11%	14%	10%		
Juli	9%	11%	10%	10%		
Augustus	10%	10%	9%	10%		
September	8%	8%	9%	9%		
Oktober	9%	7%	9%	8%		
November	9%	7%	8%	7%		
December	8%	7%	7%	7%		
Totaal	100%	100%	100%	100%		
Totaal *)	694.425	795.592	755.273	766.563	657.178	658.243
waaruit						
Nederland *)	301.217	335.165	310.365	336.830	297.679	288.622
Spanje *)	182.826	244.481	232.114	243.009	198.149	201.777
België *)	96.393	98.413	95.986	93.349	81.943	91.513
Italië *)	69.685	74.191	59.886	46.193	39.858	43.289
Frankrijk *)	38.256	37.109	49.923	30.506	24.475	24.952
Oostenrijk *)	2.407	2.117	3.814	8.998	7.878	5.315
Polen	234	199	315	4.198	4.176	1.381
Turkije	2.286	1.939	1.866	1.717	1.566	534
Ver.Koninkrijk	39	300	411	857	758	163
Israël	58	175	186	206	141	134
Griekenland	182	885	34	24	24	115
Overige landen	842	618	373	676	531	448

*) Invoer op basis van uitvoer uit genoemde landen naar Duitsland, inclusief reëxport.

Nederland, Spanje en België blijven de belangrijkste leveranciers van tomaten. Oostenrijk is de laatste jaren wat meer gaan leveren maar blijft een kleine speler op de Duitse markt. Ook Polen en Turkije zijn nog niet echt van belang.

Er zijn nog geen definitieve gegevens voor de huishoudelijke aankopen in 2004, maar voorlopige cijfers geven aan dat de aankoop van tomaten licht toegenomen is, met name in de tweede helft van het jaar. Dit zal een gevolg zijn geweest van de lage supermarktprijzen in de laatste twee kwartalen (zie tabel 3.5.1). De gemiddelde aankoop per huishouden wordt voor 2004 op 10,9 kilogram geraamd. De tomaat blijft hiermee duidelijk de populairste groente in Duitsland.

Tabel 3.4.3 Kengetallen huishoudelijke aankopen van tomaten in Duitsland (per huishouden)

Bron : GFK/ZMP	Volume in kilo	Besteding euro	Prijs euro/kg
1993	9,17	14,35	1,56
1994	9,20	15,23	1,66
1995	9,81	15,02	1,53
1996	9,41	16,36	1,74
1997	10,16	17,11	1,68
1998	10,13		
1999	11,49	20,29	1,77
2000	11,27	21,96	1,95
2001	12,34	23,66	1,92
2002	10,94	22,32	2,04
2003, autochtone huishoudens	10,34		
2003, allochtone huishoudens	16,83		
2004 *) totaal	10,90		

*= voorlopig

3.5 Supermarktprijzen tomaten Duitsland

De supermarktprijzen van losse tomaten waren het gehele jaar 2004 lager dan in 2003. De daling was naar verhouding het kleinst in het eerste kwartaal en het grootst in het derde kwartaal.

Nog steeds zijn de Duitse consumenten bereid om voor Duitse tomaten aanzienlijk meer te betalen dan voor niet-Duitse tomaten. Uit een vergelijkend onderzoek naar het imago van landbouwproducten uit verschillende herkomstlanden blijkt dat voor de Duitse consument het nationale product altijd een goed imago heeft. Dat geldt ook voor tomaten, en dat verklaart de bereidheid om soms wel twee kwartjes per kilo meer te betalen voor tomaten van eigen bodem.

Tabel 3.5.1 Ongewogen rekenkundig gemiddelde supermarktprijzen van losse tomaten per kwartaal

GfK/PT	Ronde tomaten, Duits				
	2001	2002	2003	2004	+/- in %
januari-maart *)	2,58	2,78	2,54	2,50	-2%
april-juni	2,56	2,24	2,50	2,24	-10%
juli-september	1,80	1,89	2,05	1,61	-21%
oktober-december	2,24	2,33	2,60	1,94	-25%
januari-december	2,21	2,25	2,40	2,00	-17%
	Ronde tomaten, niet Duits				
	2001	2002	2003	2004	+/- in %
januari-maart	2,02	2,64	1,98	1,87	-6%
april-juni	1,92	2,21	1,88	1,68	-11%
juli-september	1,60	1,63	1,80	1,35	-25%
oktober-december	1,96	1,98	2,19	1,87	-15%
januari-december	1,87	2,11	1,96	1,69	-14%

*) Waarschijnlijk niet altijd Duitse tomaten ; in het eerste kwartaal is de Duitse productie van tomaten gering.

3.6 Verenigd Koninkrijk

De tomatenproductie in het Verenigd Koninkrijk is in 2003 en 2004 een stuk lager geweest dan in de vijf jaar daar voor. Dat zal ook een reden zijn voor de toegenomen invoer in het Verenigd Koninkrijk.

Tabel 3.6.1 Kengetallen tomaten in het Verenigd Koninkrijk (x miljoen kilo)

Bron: DEFRA/ PT/Eurostat	Productie VK	Import Nederland	Import Ov. landen	Import Totaal	Aand. Ned in VK-mrkt.	Aand. Ned in import.
1998	108	90	218	308	22%	29%
1999	117	101	209	310	24%	33%
2000	113	105	193	298	26%	35%
2001	109	110	209	319	26%	34%
2002	102	106	216	322	25%	33%
2003	78	116	227	343	28%	34%
2004V	78	120	264	384	26%	31%

Tabel 3.6.2 Invoer van tomaten in het Verenigd Koninkrijk (x 1.000 kg)

Bron:Eurostat	Jaar				januari t/m oktober	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Januari	12%	11%	10%	10%		
Februari	11%	11%	9%	8%		
Maart	11%	11%	9%	11%		
april	9%	9%	10%	10%		
Mei	8%	8%	8%	7%		
Juni	8%	7%	7%	8%		
Juli	6%	6%	9%	8%		
Augustus	7%	6%	6%	8%		
September	4%	4%	5%	6%		
Oktober	5%	6%	7%	6%		
November	8%	9%	9%	8%		
December	11%	10%	11%	11%		
Totaal	100%	100%	100%	100%		
Totaal	298.208	319.379	322.418	343.923	282.540	316.201
waarvan uit:						
Spanje *)	169.034	187.816	175.355	193.412	144.402	158.285
Nederland **)	105.239	110.094	106.158	116.095	110.324	112.623
Italië	2.899	3.821	8.886	9.115	7.381	18.233
Duitsland	772	903	2.607	8.207	7.052	12.631
Frankrijk *)	3.979	4.225	18.200	4.352	2.805	2.817
België *)	7.516	6.645	5.899	5.603	4.808	3.344
Israël	3.344	3.361	2.074	2.902	2.331	1.056
Ierland	490	311	1.359	1.614	1.547	358
Portugal	2.700	1.656	1.022	887	584	871
Zuid-Afrika	72	62	242	342	241	170
Turkije	199	57	156	334	173	621
Marokko	177	71	29	257	201	99
Polen				179	179	4.142
Overige landen	1.787	357	431	624	512	951

*) Invoer op basis van uitvoer uit deze landen naar het VK, inclusief reëxport.

**) Invoer uit Nederland van Nederlands product, exclusief reëxport

Spanje blijft de belangrijkste leverancier voor de Britse markt. Voor Nederland is het Verenigd Koninkrijk een stabiele markt met een stijgende trend. De invoer uit Italië is in 2004 duidelijk toegenomen

Tabel 3.6.3 Kengetallen huishoudelijke aankopen van tomaten in het Verenigd Koninkrijk

Bron: The Greenery	1992	2002
Totale bestedingen in mln. £	264	466
Totaal gekocht volume mln. kilo	215	241
Percentage kopende huishouden	92,5	93,3
Prijs in Uk pond/kg.	1,23	1,93

3.7 Zweden

De totale import van tomaten in Zweden is de laatste twee jaar weer toegenomen, vooral in 2004. De lage prijzen zullen hier waarschijnlijk een rol bij gespeeld hebben. Het aandeel van Nederland in de import was in 2003 gedaald tot 44%, maar is in 2004 weer op 50% uitgekomen. Verder speelt de Nederlandse handel nog een belangrijke rol bij de doorvoer van tomaten, want de in Zweden geregistreerde import van tomaten uit Nederland is beduidend hoger dan de door het KCB geregistreerde uitvoer van Nederlandse tomaten naar Zweden (zie tabel 3.7.2).

Tabel 3.7.1 Kengetallen tomaten in Zweden (x miljoen kilo)

Bron : PT/ Eurostat	Productie Zweden	Import uit Nederland	Import uit Ov. Landen *)	Import Totaal	Aand. Ned. in import
1999	19	32	33	65	49%
2000	17	31	33	64	48%
2001	19	33	30	63	52%
2002	23	33	27	60	55%
2003	18	29	37	66	44%
2004V	20	39	39	78	50%

V = voorlopig

* incl. reëxport via Nederland

Tabel 3.7.2 Invoer van tomaten in Zweden (x 1.000 kg)

Bron : Eurostat/PT	jaar				januari t/m oktober	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Totaal	63.854	63.397	60.415	65.758	51.988	64.809
waarvan uit :						
Nederland	54.487	52.589	47.772	48.382	39.494	48.295
w.v. Ned. product	30.950	32.671	32.742	29.475	27.522	35.723
Spanje	5.866	8.146	9.540	13.520	9.191	10.198
Polen	3	3	46	2.008	2.006	2.087
Denemarken	2.500	1.269	623	784	710	1.162
Duitsland	3	19	106	394	151	2.138
Italië	77	860	565	299	156	359
Frankrijk	235	165	266	196	138	129
Finland	205	55	170	64	64	26
Turkije	26	22	82	59	52	284
België	100	228	1.146	6		49
Marokko	242	40	8			74
Overige landen	110	1	91	46	26	8

3.8 Italië

De uitvoer van Italiaanse tomaten is in 2003 voor het tweede jaar op rij gedaald. Voor 2004 wordt weer een toename van de uitvoer verwacht. Dit komt vooral door het aantrekken van de uitvoer naar Duitsland. De uitvoer naar Oostenrijk is de afgelopen jaren vrij stabiel gebleven, terwijl Frankrijk steeds minder belangrijk wordt als afnemer van Italiaanse tomaten.

Tabel 3.8.1 Uitvoer van tomaten uit Italië (x 1.000 kg)

Bron:Eurostat	Jaar				januari t/m oktober	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Januari	5.045	7.838	3.864	7.643	7.643	3.334
Februari	4.928	9.599	6.569	9.354	9.354	7.162
Maart	9.057	16.335	16.434	7.933	7.933	7.803
april	6.832	13.692	15.519	14.643	14.643	15.270
Mei	17.022	16.212	15.860	13.597	13.597	12.120
Juni	21.040	18.259	19.328	8.919	8.919	12.020
Juli	17.042	10.907	12.792	13.116	13.116	10.902
Augustus	6.652	8.058	5.610	4.128	4.128	6.823
September	5.194	6.253	3.984	2.964	2.964	4.735
Oktober	6.999	6.807	4.501	3.766	3.766	8.853
November	7.956	7.508	5.940	4.460		
December	13.226	9.554	10.132	7.276		
januari t/m oktober	99.811	113.960	104.461	86.063	86.063	89.022
Totaal	120.993	131.022	120.533	97.799		
waarvan naar:						
Duitsland	69.685	74.191	59.886	46.193	39.858	43.289
Oostenrijk	11.966	14.513	13.864	13.625	11.637	10.952
Frankrijk	9.824	7.360	6.324	5.322	4.836	4.498
Ver.Koninkrijk	2.662	3.938	4.804	5.299	4.289	4.710
Zwitserland	4.303	5.331	6.519	4.826	4.213	3.655
Slovenië	4.771	5.574	4.243	3.738	3.638	4.157
Kroatië	2.374	3.283	3.996	3.539	3.427	3.124
Bosnië-Herzegovina	3.131	4.172	4.449	2.236	2.232	2.446
Albanië	167	1.065	1.289	2.123	2.123	1.474
Denemarken	1.799	2.043	2.560	1.940	1.578	2.782
Nederland	1.403	1.304	1.825	1.499	1.163	2.235
Hongarije	643	1.526	1.247	1.099	1.078	789
Polen	1.381	2.946	3.074	1.001	1.001	321
België	2.393	1.540	1.411	966	879	984
Tsjechië	2.170	389	1.498	867	860	213
Noorwegen	2	111	583	849	797	544
Slowakije	352	378	487	624	589	159
Griekenland	363	349	558	595	543	941
Servië/Montenegro	168	352	506	352	338	345
Roemenië	17	47	46	262	259	438
Zweden	64	125	300	227	150	207
Overige landen	1.355	485	1.064	617	575	759

De invoer van tomaten in Italië zit in de lift, met name de invoer vanuit Nederland, dat Spanje in 2003 voorbijgestreefd is. Na de sterke toename in 2003 is in 2004 de invoer uit Nederland weer wat afgenomen, terwijl Spanje haar aandeel in 2004 weer behoorlijk heeft zien groeien. Opvallend is dat ook Duitsland de laatste jaren meer tomaten naar Italië heeft uitgevoerd.

Tabel 3.8.2 Invoer van tomaten in Italië (x 1.000 kg)

Bron : Eurostat	jaar				januari t/m oktober	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Totaal	46.837	47.959	55.799	86.200	74.226	73.621
waarvan uit :						
Nederland	13.410	17.172	20.835	39.386	35.187	28.094
Spanje	23.625	20.661	20.940	23.785	19.926	26.968
Frankrijk	4.711	4.351	7.231	9.738	7.817	8.179
Duitsland	2.873	3.693	4.408	7.079	5.894	5.492
België	1.770	1.721	1.927	4.077	3.879	2.482
Marokko	144	166	188	649	158	1.857
Turkije	40	20	24	425	391	13
Egypte	89	59	184	178	156	19
Overige landen	175	175	246	1.061	974	536

3.9 Marokko

Het belangrijkste gebied voor de tomatenteelt in Marokko is Soussa Massa, ten zuiden van Agadir. De beste telers, die voor de export produceren, halen momenteel een opbrengst van 25 kilo per vierkante meter. Het productieseizoen loopt ongeveer gelijk met het Spaanse seizoen, van oktober tot mei.

Tabel 3.9.1 Invoer van tomaten in de EU vanuit Marokko (x 1.000 kg)

Bron : Eurostat	jaar				januari t/m oktober	
	2000	2001	2002	2003	2003	2004
Europese Unie [25]				189.412	121.802	124.866
Europese Unie [15]	140.872	175.991	171.844	174.821	111.866	113.296
waarvan in :						
Frankrijk	137.588	167.083	163.799	165.123	106.576	104.172
Spanje	1.531	6.914	6.122	7.200	3.965	5.004
België	581	1.358	521	642	575	1.128
Nederland	330	309	1.157	944	385	939
Ver.Koninkrijk	177	71	29	257	201	99
Italië	144	166	188	649	158	1.857
Overige landen *)	521	90	28	14.597	9.942	11.667

Er zijn nog geen exportgegevens uit Marokko zelf voor het seizoen 2003/'04.

Tabel 3.9.2 Export van Marokkaanse tomaten naar de Europese Unie (x 1.000 kg)

Bron: EACCE	2001/2002	2002/2003
EU-totaal	167.284	159.503
Frankrijk	161.316	153.097
Spanje	4.559	4.010
Italië	23	1.059
België	735	818
Ierland	43	194
Nederland	147	175
Verenigd Koninkrijk	1	114
Portugal	70	28
Duitsland	378	8
Zweden	12	

De export van Marokkaanse tomaten naar de Europese Unie wordt geregeld in een verdrag. In dit verdrag is bepaald dat de import uit Marokko tegen verlaagd tarief plaatsvindt in een verkoopseizoen dat loopt van oktober t/m mei. Voor het seizoen 2002/'03 was een contingent vastgesteld van 175 miljoen kilo. Dit contingent is voor het seizoen 2003/'04 verhoogd naar 190 miljoen kilo. Frankrijk fungeert als aanvoerpunt van de Marokkaanse tomaten en exporteert een gedeelte van deze tomaten naar andere EU-landen.

3.10 Verenigde Staten

In 2003 en 2004 hebben de Amerikaanse telers, met name die in Californië, minder tomaten geoogst dan in 2002. In Florida is na 2002 de tomatenproductie juist weer wat gegroeid.

Het belang van kastomaten op de Noord-Amerikaanse markt is sinds de vroege jaren negentig flink toegenomen maar het marktaandeel is nog altijd kleiner dan dat van de vollegrondstomaat. Door hun mooiere uiterlijk is de afzet van kastomaten vooral via het retailkanaal toegenomen. De vollegrondstomaat doet het goed op de food-service markt (horeca, ziekenhuizen, scholen).

Nieuwe typen hebben zowel bij de kas- als bij de vollegrondstomaat hun intrede gemaakt, waar door het aanbod meer gevarieerd is geworden. Dit heeft geleid tot een toename van de consumptie in de VS in de afgelopen twintig jaar met meer dan 30 procent. Zowel in de VS, Canada als Mexico heeft de kasteelt zich ontwikkeld. De VS vormt de grootste markt en het importeert meer kastomaten uit Canada en Mexico dan dat het zelf produceert.

In 2003 bedroeg de totale productie kastomaten in geheel Noord-Amerika 528 miljoen kilo. Het aandeel van Canada bedroeg 42%, de VS was goed voor 30% en Mexico leverde de resterende 28%.

Tabel 3.10.1 Productie van verse tomaten in de Verenigde Staten (x miljoen kilo)

Bron : USDA	VS totaal	w.v. Florida	Californië
1960	862	205	314
1970	827	235	292
1980	1.152	539	349
1990	1.533	691	440
1999	1.666	718	519
2000	1.708	715	526
2001	1.612	676	465
2002	1.796	634	572
2003V	1.614	644	463
2004V	1.638	686	487

Tabel 3.10.2 Overzicht tomatenteelt in Noord-Amerika in 2003

Bron: ERS/USDA	VS	Canada	Mexico	Totaal Noord-Amerika
Productie kastomaten (miljoen kg)	160	220	148	528
Areaal tomatenkassen (ha)	330	446	950	1.726
Productie vollegrondstomaten (miljoen kg)	1.594	27	1.804	3.425
Aandeel kastomaten in totale tomatenprod.	9%	89%	8%	13%
Export kastomaten naar de VS	-	130	126	256

De invoer van tomaten is in 2003 en 2004 duidelijk hoger geweest dan in de voorafgaande jaren. Nederland heeft hierbij geen rol gespeeld, het overgrote deel van de tomaten komt uit Mexico. Wel staat Nederland nog steeds op een derde plek, na Canada, maar nog voor Israël en Spanje. Nederland en Spanje ondervinden op de Amerikaanse markt de laatste twee jaar duidelijk hinder van de dure Euro.

Tabel 3.10.3 Invoer van verse tomaten in de Verenigde Staten (x miljoen kilo)

Bron: USDA	2000	2001	2002	2003	2004
Mexico	590	679	723	785	779
Canada	101	106	100	130	134
Nederland	28	29	24	15	12
Israël	4	4	4	5	3
Spanje	6	5	6	3	2
Overig	1	1	2	2	2
Totaal	730	824	860	939	932

Uit een vergelijking van de ingevoerde hoeveelheden (tabel 3.10.3) en de waarde van deze invoer (tabel 3.10.4) blijkt dat Nederland, Israël en Spanje tomaten uit het hogere prijsassortiment naar de VS exporteren, terwijl Mexico juist goedkopere producten levert. De gemiddelde kiloprijs van de import uit Canada ligt duidelijk hoger dan die uit Mexico, maar blijft iets onder die van de Europese landen en Israël.

Tabel 3.10.4 Invoer van verse tomaten in de Verenigde Staten (x miljoen US dollar)

Bron: USDA	2000	2001	2002	2003	2004
Mexico	412	485	552	761	750
Canada	161	167	173	231	257
Nederland	46	51	46	34	28
Israël	8	8	9	12	8
Spanje	11	10	14	7	6
Overig	2	1	1	2	5
Totaal in \$	640	722	795	1.047	1.054

De VS exporteert beduidend minder tomaten dan dat het importeert. Het belangrijkste bestemmingsland is Canada.

Tabel 3.10.5 Uitvoer van verse tomaten uit de Verenigde Staten

Bron: USDA	2000	2001	2002	2003	2004
Totaal volume x 1.000 ton	186	181	151	143	167
Totaal waarde x miljoen \$	162	146	135	146	174
Canada	121	115	112	126	142
Mexico	22	20	12	8	20
België	9	6	6	3	3
Nederland	0	0	1	4	3
Japan	4	2	1	1	4
Overig	6	3	3	4	2

3.11 De nieuwe EU-landen

De belangrijkste tomatenexporteur van de nieuwe EU-landen is Polen. De belangrijkste bestemmingen voor de Poolse tomaten zijn de twee oude Oostblok-buurlanden, Tsjechië en Rusland. In 2004 is de export naar het Verenigd Koninkrijk opeens behoorlijk toegenomen, van 241 ton in 2003 naar bijna 4.000 ton in 2004. De uitvoer naar Tsjechië is daarentegen bijna gehalveerd.

Tabel 3.11.1 Totale uitvoer van tomaten uit Polen (x 1.000 kg)

Bron : Eurostat	jaar	januari t/m oktober	
	2003	2003	2004
Totaal	41.278	39.598	31.973
waarvan naar:			
Tsjechië	16.778	15.865	8.484
Rusland	4.647	4.350	5.590
Duitsland	3.644	3.603	3.160
Frankrijk	3.604	3.582	639
Nederland	3.105	3.043	1.172
Letland	2.815	2.655	784
Zweden	2.049	2.025	1.748
Estland	1.121	1.027	539
Slowakije	700	686	1.397
Oostenrijk	537	537	1.345
Spanje	395	395	690
Litouwen	370	362	472
Italië	353	343	218
Ver.Koninkrijk	241	241	3.868

Tabel 3.11.2 Invoer van tomaten in Polen (x 1.000 kg)

Bron: EUROSTAT	jaar	januari t/m oktober	
	2003	2003	2004
Januari	6.286	6.286	6.331
Februari	5.701	5.701	7.093
Maart	8.455	8.455	8.644
April	4.417	4.417	2.697
Mei	2.107	2.107	6.508
Juni	218	218	4.497
Juli	172	172	1.692
Augustus	93	93	1.290
September	25	25	586
Oktober	43	43	714
November	2.062		
December	6.958		
januari t/m oktober		27.517	40.052
januari t/m december	36.537		
waarvan uit:			
Spanje	29.198	21.444	25.948
Nederland	2.192	2.050	7.260
Marokko	2.085	1.243	2.343
Italië	1.346	1.300	964
België	512	509	823
Slowakije	456	456	435
Turkije	311	118	191
Tsjechië	197	197	127
Frankrijk	70	70	565
Hongarije	53	53	49
Duitsland	23	23	1.208

De import van tomaten in Polen gebeurt vooral in de periode november t/m mei. Spanje is de belangrijkste leverancier. De invoer uit Nederland is in 2004 sterk toegenomen maar het is nog de vraag of Polen een stabiele afzetmarkt zal worden.

Tabel 3.11.3 Invoer van tomaten in Tsjechië (x 1.000 kg)

Bron : Eurostat	jaar	januari t/m oktober	
	2003	2003	2004
Totaal	69.079	61.153	49.408
waarvan uit:			
Spanje	33.626	30.534	20.889
Polen	16.662	15.597	6.935
Marokko	7.573	4.944	4.557
Slowakije	3.140	3.094	1.678
Frankrijk	2.616	2.332	4.188
Nederland	1.902	1.786	7.146
Turkije	1.352	965	267
Italië	895	886	366
Duitsland	380	243	1.804
België	283	252	563
Roemenië	242	126	58
Oostenrijk	149	136	845
Hongarije	106	106	11

Tsjechië is de belangrijkste tomatenimporteur van de nieuwe lidstaten. De import komt vooral uit Spanje en Polen. In 2004 steeg de import uit Nederland explosief, maar dat kan een eenmalig gevolg zijn geweest van de zeer lage prijzen en hoeft niet te duiden op een structurele stijging van de import uit Nederland.

Productschap Tuinbouw

Louis Pasteurlaan 6
2719 EE Zoetermeer
Postbus 280
2700 AG Zoetermeer
www.tuinbouw.nl